

Punkt 11.4 „Procedury działań w sytuacjach kryzysowych” otrzymał brzmienie:

Załącznik nr 4

do Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI
I PRACOWNIKÓW NIEPEDAGOGICZNYCH
W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

W ZESPOLE SZKÓŁ IM. KONSTYTUCJI 3 MAJA

W IŁAWIE

Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich*
2. *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zmianami).*
3. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.*
4. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*
5. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949 ze zmianami)*
6. *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882 ze zmianami).*
7. *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach.*
8. *Statut Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Hławie.*
9. *Program Wychowawczo- Profilaktyczny Zespołu Szkoły im. Konstytucji 3 Maja.*

Cele procedur:

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych
- wskazanie działań naprawczych (korekcyjnych, terapeutycznych)
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia

1. Procedura postępowania w przypadku zakłóceniu toku lekcji

Poprzez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarnie zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

- Upomnienie słowne ucznia , jeżeli zachowanie nie ulegnie poprawie nauczyciel wpisuje uwagę do dziennika elektronicznego
- Powiadomienie wychowawcy klasy o niewłaściwym zachowaniu ucznia
- Jeżeli sytuacja będzie się powtarzać wychowawca powiadamia rodziców
- Jeżeli uczeń w rażący sposób złamał zasady, pedagog powiadamia Dyrektora/Wicedyrektora szkoły, wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły. Przeprowadza rozmowę z uczniem, ustala konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły.

2. Procedura postępowania w przypadku przedłużającej się nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych w tym uczniowskich wagarów.

- Wychowawca analizuje na bieżąco frekwencję, w przypadku przedłużającej się nieobecności ucznia, kontaktuje się z rodzicem/opiekunem prawnym w celu ustalenia przyczyn nieobecności.
- W przypadku braku poprawy i kolejnych nieobecności ucznia wychowawca zgłasza sprawę do pedagoga, który zaprasza rodziców na spotkanie w szkole.
- W celu wyjaśnienia sytuacji i poinformowania ich o konsekwencjach wynikających z braku realizacji obowiązku szkolnego.
- Wychowawca monitoruje frekwencje ucznia.

3. Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia terenu szkoły (zły stan emocjonalny, konflikt rówieśniczy, obniżony nastrój, itp.) .

- Nauczyciel zgłasza wychowawcy /pedagogowi samowolne opuszczenie terenu szkoły przez ucznia.
- Pedagog powiadamia rodziców/opiekunów prawnych o zaistniałej sytuacji. Ustala z rodzicami strategię postępowania (nawiązanie kontaktu z uczniem, wezwanie policji).
O zaistniałej sytuacji powiadomienie Dyrekcji szkoły.
- Po nawiązaniu kontaktu rodzica z dzieckiem, należy zobowiązać rodzica o złożeniu oświadczenia dotyczącego wzięcia odpowiedzialności za dziecko.

- Poinformowanie o formach wsparcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- W przypadku braku kontaktu z rodzicem, poinformowanie Dyrekcji szkoły i ustalenie dalszych działań.

4. Procedura postępowania wobec ucznia , który boi się lub odmawia powrotu do domu.

- Wychowawca klasy/pedagog ustalają przyczynę problemów, przeprowadzając wywiad z uczniem.
- Wychowawca/pedagog wzywają rodziców na pilną rozmowę i rozpoczynają wyjaśnienie problemu z próbą mediacji.
- Poinformowanie o zaistniałej sytuacji Dyrektora szkoły, w uzasadnionym przypadku wezwać Policję
- Do momentu przyjazdu Policji umieścić ucznia w bezpiecznym miejscu
- Poinformowanie ucznia o możliwości skorzystania z pomocy specjalistów na terenie szkoły i poza nią.
- W porozumieniu z Dyrektorem szkoły pedagog powiadamia pisemnie Sąd Rodzinny oraz informuje Ośrodek Pomocy Społecznej.

5. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia

- Nauczyciel obserwujący takie zachowanie ma obowiązek przerwania go.
- Powiadamia wychowawców uczniów o zdarzeniu.
- Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia i pedagoga (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka, ocena zdarzenia, wyciągnięcie wniosków).
- Pedagog sporządza notatkę (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
- Wychowawca informuje rodziców o zaistniałej sytuacji.
- Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i Dyrektorem/Wicedyrektorem szkoły uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o Statut szkoły.
- Wychowawca przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacji na temat zastosowanych wobec ucznia konsekwencji.
- Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzic sobie w kontaktach z innymi.

6. Procedura postępowania wobec ucznia używającego wulgaryzmów wobec rówieśników, agresja słowna

- Rozmowa nauczyciela z uczniem prowadzona bezpośrednio po zaistniałym zdarzeniu i powiadomienie wychowawcy.
- W przypadku powtarzających się sytuacji – powiadomienie rodziców i pedagoga.
- Wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowę dyscyplinującą z uczniem i uświadamiają o konsekwencjach takiego zachowania.
- Wobec ucznia, który nie przestrzega ustaleń, stosuje się kary zawarte w Statucie szkoły.

1. Cyberprzemoc/ udostępnianie wizerunku bez zgody osoby zainteresowanej

- Rozmowa wychowawcy z uczniem prowadzona bezpośrednio po zaistniałym zdarzeniu.
- Wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowę dyscyplinującą z uczniem i uświadamiają o konsekwencjach takiego zachowania.
- Powiadomienie rodziców o sytuacji. Poinformowanie o możliwości zgłoszenia sprawy do odpowiednich służb.
- Wobec ucznia, który nie przestrzega ustaleń stosuje się kary zawarte w Statucie szkoły.

7. Procedura postępowania w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły

- Nauczyciel obecny przy zajściu wydaje nakaz natychmiastowego zaprzestania bójki
- W przypadku obrażeń na ciele, niepokojącego stanu zdrowia ucznia, nauczyciel w pierwszej kolejności powiadamia Dyrektora szkoły i pielęgniarkę, pielęgniarka wzywa pogotowie ratunkowe.
- Nauczyciel powiadamia wychowawcę i pedagoga, wychowawca rodziców ucznia poszkodowanego.
- W przypadku braku obrażeń i niepokojących objawów nauczyciel zawiadamia wychowawcę pedagoga, którzy przeprowadzają rozmowę z uczestnikami bójki (sporządzana jest notatka).
- Pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem, w szczególnych wypadkach Policję lub Sąd Rodzinny.
- Wobec uczestników zajścia stosuje się kary zapisane w Statucie szkoły.

8. Procedura postępowania wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły

- Zgłoszenie aktu wandalizmu do nauczyciela dyżurującego lub wychowawcy.
- Niezwłoczne powiadomienie Dyrektora/Wicedyrektor szkoły przez nauczyciela lub wychowawcę.
- Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia.
- Wychowawca powiadamia rodziców i pedagoga szkolnego.

- Wobec ucznia stosuje się sankcje zgodne ze Statutem Szkoły.
- W szczególnych przypadkach powiadamiana jest policja, decyduje Dyrektor/Wicedyrektor.

9. Procedura postępowania w sytuacji zastraszania, wymuszania, wywierania presji na terenie szkoły oraz innych rodzajów przemocy psychicznej

- Zgłoszenie zajścia do nauczyciela dyżurującego lub wychowawcy.
- Wychowawca niezwłocznie informuje pedagoga i rodziców uczniów obu stron zajścia.
- Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia, w obecności pedagoga
- Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w Statucie szkoły.
- O zaistniałej sytuacji powiadomienie Dyrektora szkoły.

10. Procedura postępowania w sytuacji agresji fizycznej/ słownej ucznia w stosunku do nauczycieli (w tym naruszenie nietykalności osobistej)

- Powiadomienie Dyrektora szkoły.
- Wychowawca/pedagog wzywa rodziców w trybie natychmiastowym do szkoły.
- Dyrektor podejmuje decyzję o powiadomieniu Policję/Sąd Rodzinny.
- Wobec sprawcy stosuje się kary zapisane w Statucie szkoły.
- Z zaistniałej sytuacji sporządzana jest notatka.

11. Procedura postępowania w sytuacji palenia papierosów/papierosów elektronicznych przez ucznia na terenie szkoły

- Nauczyciel lub pracownik szkoły nakazuje zaprzestanie palenia.
- Zawiadamia wychowawcę klasy – wpisuje uwagę do dziennika elektronicznego.
- Wychowawca zawiadamia rodziców.
- W przypadku powtarzającej się sytuacji, zgłoszenie do pedagoga i podjęcie określonych działań.

12. Procedura postępowania w sytuacji zażywania przez ucznia alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

- Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
- Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i Dyrektora szkoły.
- Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz w ich obecności z uczniem (przy rozmowie obecny jest pedagog).
- W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

- Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a z wiarygodnych źródeł nadal napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, Dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny.
- Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, Dyrektor szkoły powiadamia Sąd Rodzinny. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

13. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

- Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy/pedagoga.
- Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego (zawiadomienie pielęgniarki).
- Pedagog/wychowawca zawiadamia o tym fakcie rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
- Gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
- Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków, Dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym Sądu Rodzinnego.

14. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

- Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
- Powiadamia o całej sytuacji pedagoga. Pedagog informuje rodzica o zaistniałej sytuacji.
- Pedagog próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- Pedagog powiadamia o zaistniałym zdarzeniu Dyrektora szkoły, który wzywa policję.
- Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
- Uczeń polega karze przewidzianej w Statucie Szkoły.

15. **Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży na terenie szkoły**

- Nauczyciel powiadamia o zdarzeniu wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego.
- Nauczyciel we współpracy z pedagogiem/ wychowawcą ustala okoliczności kradzieży dokonanej przez ucznia (z zachowaniem jego nietykalności osobistej).
- Pedagog informuje Dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji oraz wzywa rodziców/opiekunów prawnych sprawcy.
- Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności pedagoga (zostaje sporządzona notatka)
- Uczeń lub rodzic/opiekun prawny zostaje zobowiązany do oddania skradzionej rzeczy lub pokrycia kosztów skradzionego przedmiotu
- W przypadku odmowy współpracy przez ucznia i rodziców/ opiekunów prawnych, pedagog powiadamia policję.
- Jeżeli zdarzenie dotyczy małoletniego ucznia, Dyrektor szkoły o zaistniałym fakcie powiadamia Sąd Rodzinny.
- Uczeń zostaje ukarany zgodnie ze Statutem szkoły.

16. **Procedura postępowania w przypadku epizodu psychotycznego ucznia (zaburzenia świadomości, omamy, znaczne wahania nastroju)**

1. *Działania interwencyjne nauczycieli*

- nie pozostawiaj ucznia samego,..
- reaguj spokojnie, łagodnie,
- bez rozgłosu przeprowadź ucznia w spokojne miejsce,
- na ile to możliwe, nie rozpowszechniaj w szkole informacji o zdarzeniu,
- zawiadom pogotowie ratunkowe,
- nie skupiaj się na rozstrzyganiu, czy to jest psychoza.

2. *Działania naprawcze:*

- jeżeli uczeń wraca po leczeniu szpitalnym należy przygotować do tego klasę, np. przeprowadzić zajęcia edukacyjne z psychologiem szkolnym.
- jeżeli uczeń/rodzic sobie tego nie życzy, nie informować klasy.
- wziąć pod uwagę skutki uboczne leczenia i choroby przy określeniu wymagań wobec ucznia.
- konsultować postępowanie z rodzicem ucznia
- udzielić elementarnego wsparcia rodzicom, w tym wskazać możliwość skorzystania z form pomocy dostępnych w instytucjach.

17. Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.

- Funkcjonariusz Policji przedstawia Dyrektorowi/Wicedyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacja służbową.
- Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
- Policjant informuje Dyrektora o zamiarze zatrzymania ucznia.
- Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu Dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
- Dyrektor/Policja informuje rodziców nieletniego, opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
- Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego- ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

18. Procedura postępowania dyrektora/wicedyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie szkoły.

- Dyrektor/wicedyrektor lub pedagog przyjmuje do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu), zapewnia dyskrecję przekazującemu informację. Odnotowuje personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadomić niezwłocznie policję.
- Zapewnia, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.
- Bez zbędnej zwłoki sprawdza w dostępny sposób wiarygodność informacji, jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków należy uwiarygodnić informacje,
- Sprawdza, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników.
- W rozmowie z pokrzywdzonym ustala liczbę sprawców i ich dane personalne (Nie nagłaśnia zdarzenia).
- W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, należy zatrzymać do czasu przybycia Policji ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów), konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. O fakcie zatrzymania bezwzględnie należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych.
- Nie należy zatrzymywać na „siłę” sprawcy czynu.
- Jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach.

- Ofiarę należy odizolować od sprawców.

1. *Zakazy:*

- Nie należy „na własną rękę” konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.
- Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni

***Działania uzupełniające:**

1. Po indywidualnej analizie poszczególnych zdarzeń zostaje podjęta decyzja o ewentualnej konsultacji z psychologiem szkolnym (za zgodą rodzica).
2. W uzasadnionych przypadkach pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy radzić sobie w kontaktach z innymi.
3. W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia.
4. Każda sytuacja nieuwzględniona w/w procedurach będzie rozpatrywana indywidualnie w oparciu o obowiązujące przepisy.
5. W sytuacji, gdy Szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, Dyrektor Szkoły powiadamia Sąd Rodzinny/kuratora nieletniego.
6. Zobowiązuje się wychowawcę do monitorowania/obserwacji uczestników w/w zdarzeń.